

Samlingsdokument för policys

RIKTLINJER FÖR DEN ÅLÄNSKA IDROTTSRÖRELSEN

Version:	202401
Godkänd av styrelsen för Ålands Idrott:	25.06.2024
Bilagor utöver samlingsdokument	Placeringsverksamhet

Innehåll

1. Sammanfattning	2
2. Syfte och tillämpningsområde	3
3. Ansvarsfördelning och implementering	3
4. Värdegrund	3
5. Hållbarhet	4
6. Trygg Idrott	4
6.1. Kommunikationsvägar	4
6.2. Barn- och ungdomsverksamhet	5
6.3. Jämställdhet	5
6.4. Alkohol och droger	5
7. Informationshantering - GDPR	6
Bilaga 1 – Handlingsplan för hållbarhetsmål	7
Bilaga 2 – Handlingsplan för trygg idrott	9
Bilaga 3 – Kriskommunikationsplan	13
Bilaga 4 – Checklista för barn- och ungdomsverksamhet	15
Bilaga 5 – Handlingsplan för jämställdhet	17
Bilaga 6 – Handlingsplan för att motverka alkohol och droger	18
Bilaga 7 – Personuppgiftspolicy	19
Bilaga 8 – Placeringsverksamhet	23

1. Sammanfattning

Det här samlingsdokumentet beskriver hur vi gemensamt verkar inom Ålands Idrottsförbund r.f. (ÅI) och dess medlemmar och därigenom skapar en trygg miljö för alla verksamma inom den åländska idrottsrörelsen.

Samlingsdokumentet innehåller riktlinjer gemensamma för alla verksamma inom den åländska idrottsrörelsen. I bilagorna görs anpassningar till den enskilde medlemmens verksamhet.

Uppdatering görs minst årligen av Ålands Idrott, som också gör dokumentet tillgängligt för medlemmar. Medlemmar uppdaterar sina bilagor minst årligen, med fastställande av medlemmens styrelse.

Alla medlemmar förväntas beakta idrottsrörelsens värdegrund samt leva upp till ett gemensamt förhållningssätt med utgångspunkt i hållbarhet, bemötande, nolltolerans samt hantering av personuppgifter.

2. Syfte och tillämpningsområde

Samlingsdokumentet ger tydliga direktiv för den åländska idrottsrörelsen, med syfte att säkerställa att idrottsverksamhet på Åland sker i en trygg miljö som är öppen för alla. Inom idrottsrörelsen bidrar vi till en positiv samhällsutveckling genom att aktivt ta ställning mot beteenden som inverkar negativt på idrottsrörelsen och dess medlemmar. Vi värnar också om att idrottsrörelsen representerar en god arbetsmiljö, med säkra och trivsamma arbetsplatser.

Riktlinjerna i detta samlingsdokument tillämpas på alla som deltar i verksamhet som bedrivs inom ramen för Ålands Idrottsförbund r.f. (ÅI) och dess medlemmar, vilket inkluderar styrelse, personal samt övriga personer såsom ledare, tränare, funktionärer och föräldrar med aktivt deltagande i verksamheten. Till aktivt deltagande hör även skjuts av barn och ungdomar i direkt anknytning till verksamheten.

3. Ansvarsfördelning och implementering

ÅI är hela den åländska idrotts- och motionsrörelsens samarbetsorganisation, med huvudsakliga uppgifter att bevaka idrottens gemensamma intressen, att utveckla idrotten på alla nivåer och att fördela idrottens finansiella resurser. Ålands Idrott företräder genom sin politiskt obundna roll hela den åländska idrottsrörelsen gentemot politik och myndigheter såväl lokalt, nationellt som internationellt. Som paraplyorganisation har förbundet ansvaret att förmedla viktig information såväl från som till medlemsorganisationer.

ÅI:s styrelse ansvarar för samlingsdokumentets omfattning, uppdatering, publicering samt uppföljning av efterlevnad. Samlingsdokumentet behandlas och godkänns minst årligen. Uppdateringar kommuniceras genom publicering på ÅI:s hemsida.

ÅI:s medlemmar ansvarar för att implementera samlingsdokumentet i den egna verksamheten. Samlingsdokumentet är upprättat så att det kan implementeras som ett grunddokument direkt i medlemmarnas verksamhetsstyrning, med verksamhetsspecifik anpassning genom ifyllnad av bilagorna (handlingsplaner och målstyrning med uppföljning). Samlingsdokument med bilagor ska fastställas av medlemmarnas styrelse minst årligen. Ett fastställt samlingsdokument med uppdaterade handlingsplaner är en grundförutsättning för att erhålla verksamhetsstöd.

ÅI och dess medlemmar ansvarar i sin respektive verksamhet för att alla personer med uppdrag inom den åländska idrottsrörelsen tar del av innehållet i detta samlingsdokument samt förbinder sig att följa det, innan eller senast i samband med att uppdraget startas.

4. Värdegrund

Värdegrunden för den åländska idrottsrörelsen antogs år 2019 och ska genomsyra all idrottsverksamhet genom följande ledord:

- ✓ **Gemenskap** - Idrotten ska genomsyras av glädje och gemenskap och alla ska vara trygga och känna sig respekterade och inkluderade.
- ✓ **Utveckling** - Grunden för att vilja fortsätta inom idrotten. Utveckling kan ske på individ-, grupp- och föreningsnivå.

- ✓ **Rörelseglädje** - Rörelseglädje och tävlingslust ska alltid prägla verksamheten, det motverkar utslagning och främjar inkludering och delaktighet.
- ✓ **Rent spel** - Att verka mot fusk, doping, mobbning och våld genom ärlighet och en god etik och moral.
- ✓ **För alla** - Allas rätt att vara med utifrån sina förutsättningar.

5. Hållbarhet

Inom den åländska idrottsrörelsen bidrar vi till förverkligandet av utvecklings- och hållbarhetsagendan för Åland genom att vi tar direkt ansvar för sociala, etiska och miljömässiga handlingar inom det/de områden där vår enskilda verksamhet bedöms ha störst inverkan.

I bilaga 1 – *Handlingsplan för hållbarhetsmål* specificeras dels idrottsrörelsens gemensamma mål, dels verksamhetsspecifika delmål för både ÅI och den enskilda medlemmen.

Verksamhetsspecifika målsättningar anpassas efter idrottsverksamhetens natur, med fokus på sådana egenskaper som bedöms ha störst negativ inverkan på hållbarhetsmålen, med delmål som specificerar vilka åtgärder som vidtas för att minska denna. I bilagan anges stödfrågor för bedömning och utformning av verksamhetsspecifika delmål.

6. Trygg Idrott

Åländsk idrott ska vara trygg och säker för alla. Vi verkar tillsammans för nolltolerans mot diskriminering, sexuella trakasserier, våld, sexism och osakligt bemötande.

I medlemsföreningar och -förbund bär både organisationsledare (styrelse) och tränare/ledare ansvar för att säkra och trygga idrottsmiljön. Föreningens ordförande och övriga ledamöter har alltid det yttersta ansvaret.

Närmare stöd för hur trygg idrott kan säkerställas ges i *Handbok för trygg idrott*, publicerad på ÅI:s hemsida. Mål och uppföljning görs i Bilaga 2 – *Handlingsplan för trygg idrott*.

6.1. Kommunikationsvägar

Alla som upplever något som bryter mot idrottens värderingar, etiska regler och riktlinjer uppmuntras till att lyfta detta.

I första hand kan man vända sig till den egna föreningens/förbundets styrelse. För att säkerställa att alla inom den åländska idrottsrörelsen har möjlighet att lyfta eventuella osäkerheter, även i känsliga fall som behöver hanteras konfidentiellt, tillhandahåller Ålands Idrott en [visselblåsartjänst](#), tillgänglig för alla via Ålands Idrotts hemsida. Visselblåsartjänsten hanteras av en extern part och kommunikationskanalen är krypterad och lösenordskyddad.

Det går naturligtvis också bra att ta kontakt med Ålands Idrott på andra sätt. Ålands Idrott är tillgänglig för alla verksamma; föräldrar, idrottare, anställda, frivilliga och funktionärer

Därtill har Ålands Idrott ett Trygg idrott-utskott, med uppgift att sprida kunskap om, förebygga och hantera eventuella incidenter. Utskottet består av förbundsordföranden, viceordföranden och sportchefen samt vid behov en eller flera idrottskonsulenter.

Utskottet arbetar både inom den egna organisationen och bistår medlemmar vid behov av stöd.

6.2. Barn- och ungdomsverksamhet

Utöver vad som regleras för trygg idrott i allmänhet, ska följande riktlinjer tillämpas på barn- och ungdomsidrott i synnerhet, i enlighet med FN:s barnkonvention.

Med barnidrott menas idrottsaktiviteter för barn till och med 12 år.

Med ungdomsidrott menas idrottsaktiviteter för åldrarna 13–25 år.

Åländsk idrott för barn och ungdom skall bedrivas enligt barnens och ungdomarnas förutsättningar, behov och krav. Idrotten skall erbjuda alla barn och ungdomar en kamratlig och trygg social miljö där de kan utvecklas fysiskt, psykiskt och socialt och bli delaktiga i utformningen av verksamheten och därmed vänja sig vid att ta ansvar för sig själva och andra.

Ålands Idrott tillhandahåller utbildningar som krävs för tränare och ledare, samt skapar gränsöverskridande mötesplatser som möjliggör idrottsutbyte.

6.3. Jämställdhet

Idrottsrörelsen arbetar kontinuerligt mot att vara jämställd och inkluderande, med utgångspunkt i samhällskrav som regleras i Idrottslagen för landskapet Åland, principerna för verksamhetsstöd ur penningautomatmedel (antagna 15.09.2017) och Landskapsregeringens agenda för jämställdhet 2019 - 2030.

Det gemensamma, övergripande målet för idrottsrörelsen som helhet är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma idrotten och sitt deltagande. Därtill ställs gemensamma, specifika mål:

- Det ska finnas lika möjligheter för alla, oavsett kön, att utöva och leda idrott.
- Idrottsutövning värderas lika och prioriteras på ett likvärdigt sätt oavsett kön.
- Kvinnor och män har lika stort inflytande i beslutande och rådgivande organ. Inget kön skall vara representerat med mindre än 40%.
- Jämställdhetsperspektivet ska vara införlivat i den dagliga verksamheten och genomsyra alla verksamhetsområden.

Medlemsspecifika mål fastställs och följs upp i Bilaga 5 – *Handlingsplan för jämställdhet*. Vägledning ges också i hjälpmaterial som publicerat på Ål:s hemsida.

6.4. Alkohol och droger

Vi verkar för nolltolerans för skadliga rusmedel inom den åländska idrottsrörelsen. Övergripande riktlinjer ges nedan. Närmare anpassning görs i bilaga 6 – *Handlingsplan för att motverka alkohol och droger*.

Till skadliga rusmedel räknas alkohol, narkotika, doping, och tobak.

- ✓ Mot narkotika och doping råder det nolltolerans mot både innehav och bruk. Varje enskild idrottare är själv ansvarig för att känna till och följa dopingreglerna.
- ✓ Vid resor med barn och ungdomar under 18 år är det nolltolerans för skadliga rusmedel. Vuxna aktiva, ledare och föräldrar är förebilder för ungdomar och under resor med barn och ungdomar ska inga rusmedel finnas i deras närhet.

- ✓ Inom barn- och ungdomsverksamhet ska kontinuerliga diskussioner om idrottens etikfrågor lyftas.
- ✓ Därtill verkar Ålands Idrott för miljöer helt fria från skadliga rusmedel. Det gäller alla miljöer såsom träningar, tävlingar/matcher och annan idrottsaktivitet, samt vid Idrottens hus.
  - Det är inte tillåtet att komma berusad eller bakfull, för varken ledare/tränare/aktiva/personal eller förtroendevalda.
  - Ingen försäljning av alkoholhaltiga drycker tillåts i samband med träningar, tävlingar/matcher eller annan idrottsaktivitet anordnad av Ålands Idrott.
  - Det är inte tillåtet att uppträda berusad när man representerar Ålands Idrott eller dess medlemmar. Vid användandet av representationskläder förväntas man dessutom uppträda ansvarsfullt.
  - Undantag görs för tillställningar med alkohol under kontrollerade former, under förutsättning att eventuella minderåriga inbjudna har vuxen ansvarig med sig, alternativt inte medverkar. Max två enheter alkohol per person ingår i samband med ÅI:s anordnade representation och galor/prisutdelningar eller motsvarande tillställningar. Alkohol fria alternativ ska alltid erbjudas. Ingen ska känna sig tvungen att dricka alkohol vid representation eller vid andra sammankomster.

Alla som uppmärksammar någon form av brott mot dessa riktlinjer uppmanas tillämpa ÅI:s verktyg för visseblåsning, för att möjliggöra uppföljning. Den som bryter mot policyn kan komma att uteslutas från ÅI:s verksamhet.

7. Informationshantering- GDPR

Information inom Ålands Idrott och dess medlemmar hanteras i enlighet med GDPR, för att säkerställa trygg informationshantering för alla verksamma inom idrotten.

En personuppgiftspolicy reglerar närmare informationshanteringen i den enskilda verksamheten genom bilaga 7 - *Personuppgiftspolicy*.

Bilaga 1 – Handlingsplan för hållbarhetsmål

1.1. Gemensamma hållbarhetsmål för den åländska idrottsrörelsen:

✓ **Mål 1 Välmående människor vars inneboende resurser växer**

Idrott bygger på att ha roligt, må bra och utvecklas hela livet. Genom att bedriva organiserad fysisk aktivitet med träning och möjlighet till tävling, bidrar vi till välmående och en positiv påverkan på människors hälsa, såväl fysiskt som psykiskt.

Vi jobbar för ett livslångt intresse för och deltagande i idrottsrörelsen, som erbjuder individer ett sammanhang, en verksamhetsmiljö som uppmuntrar till en hälsosam livsstil. Genom att följa riktlinjer i detta samlingsdokument uppnår vi följande delmål:

- Alla barn är välmående och har tillgång till trygga uppväxtmiljöer som odlar god fysisk och psykisk hälsa.
- Alla vuxna tar, efter bästa förmåga, ansvar för sin hälsa och upplever sig välmående – motionerar, avstår från bruk av tobak samt missbruk av alkohol och droger.

✓ **Mål 2 Alla känner tillit och har verkliga möjligheter att vara delaktiga i samhället**

Föreningsdemokrati innebär att styrelsen i en förening skapar förutsättningar där föreningen som socialt sammanhang kan bidra till människors utveckling, demokratiska värderingar och ledarskap.

Vi tillämpar god föreningsadministration som skapar tillit och delaktighet samt garanterar hög kvalitet och kontinuitet i verksamheten. Verksamheten är transparent och följer överenskomna regler där alla har rätt att uttrycka sin åsikt, vilket även kan väcka ett bredare samhällsengagemang och skapa sammanhållning som en stark kraft mot polarisering i samhället.

Genom att följa riktlinjer i detta samlingsdokument uppnår vi följande delmål:

- Samhället karaktäriseras av ett demokratiskt ledarskap med goda förutsättningar för att agera ledare i våra egna liv.
- Föreningslivet/civilsamhället är en motor för nya lösningar som bidrar till förverkligandet av visionen.
- Samhället präglas av fredliga relationer. Alla arbetar aktivt för att avskaffa alla former av fysiskt, sexuellt och verbalt våld.
- Samhället inkluderar systematiskt alla människor, oavsett ålder, kön, funktionsnedsättning, sexuell läggning, etnicitet, ursprung, religion, annan övertygelse eller ekonomisk ställning, i det sociala, ekonomiska och politiska livet.
- Jämställdhet och jämlikhet har uppnåtts, bland annat genom att såväl kvinnor, män och inflyttade är representerade i beslutande organ.

✓ **Mål 5 Attraktionskraft för boende, besökare och företag**

Idrotten skapar genom glädje och delaktighet en stark attraktionskraft för både boende och besökare. Livskraftiga idrottsorganisationer med lokala, nationella och internationella kontaktnät skapar idrottsturism genom att locka aktiva och publik till evenemang, träningsläger och tävlingar på Åland.

1.2. Verksamhetsspecifika hållbarhetsmål – Ålands Idrott

Utöver de gemensamma målen ovan, bedöms Ålands Idrott ha störst inverkan genom information och kunskapsutbyte. Under perioden 2022 – 2025 fokuseras det verksamhetsspecifika arbetet på följande delmål:

- ✓ Möjliggöra verktyg och förankra hållbarhetstänk i den åländska idrottsrörelsen genom att sprida kunskap om/arrangera hållbarhetsutbildningar/-workshops.
- ✓ Regelbundet arrangera gränsöverskridande kurser, föreläsningar och fortbildningar.
- ✓ Motverka diskriminering genom att aktivt arbeta för att medvetandegöra normer, privilegier och begränsningar inom idrotten.

- ✓ **Mål 5 Attraktionskraft för boende, besökare och företag**

För att möjliggöra detta arbetar Ålands Idrott för öppna och tillgängliga anläggningar.

- ✓ **Mål 7 Hållbara och medvetna konsumtions- och produktionsmönster**

Synliggöra Ung resurs (Boost) fortsatta förvaltning av Idrottsbanken Åland, som startades av Misa och Ålands idrott år 2015. Till Idrottsbanken kan funktionsduglig idrottsutrustning lämnas in så att den kan hitta nya ägare. Detta bidrar till målsättningen att åtminstone 80% av befolkningen har en resurssnål och återanvändande livsstil.

Bilaga 2 – Handlingsplan för trygg idrott

Handläggande av incidenter

Ålands Idrott har tillsatt ett Trygg idrott-utskott, bestående av förbundsordföranden, viceordföranden och sportchefen samt vid behov en eller flera idrottskonsulenter. Trygg idrott-utskottets uppgift är att förebygga och hantera incidenter inom den egna organisationen samt att hjälpa medlemsorganisationer med detta. Trygg idrott-utskottet handlägger alla incidenter som anmäls till Ålands Idrott i enlighet med denna handlingsplan.

Det är viktigt att en opartisk bedömning säkerställs i handläggning av alla ärenden. En tydligt formulerad handlingsplan underlättar då rutinerna alltid är de samma. I små föreningar och samhällen är kontakterna ofta täta och bedömning av eventuella jävsförhållanden behöver göras för varje enskilt fall. Såväl ansvarstagande som diskretion behöver vägas in. Hänsyn behöver tas till skyddande av de inblandades personliga integritet.

Dokumentation över emottagna anmälningar och vidtagna åtgärder sparas i visselblåsartjänsten eller förvaras i låsta utrymmen i enlighet med föreningens personuppgiftspolicy.

Mottagande anmälan om oro/missförhållanden

Anmälningar om oro/missförhållanden görs i **visselblåsartjänsten** eller till **sportchefen** eller **någon av idrottskonsulenterna**. Vid särskilda skäl, om t.ex. sportchefen är föremål för misstankar om osakligt bemötande, tas kontakt med förbundsordföranden.

Den som emottar anmälan:

- ✓ Berömmar initiativet att ta kontakt och lyssnar förutsättningslöst.
- ✓ Tar ärendet på allvar och ansvarar för att ärendet framskrider.
- ✓ Lovar inget slutresultat.
- ✓ Kommer överens om tidpunkt för nästa kontakt och håller fast vid den, även om ärendet inte fortskridit.
- ✓ Den som tar emot anmälan dokumenterar i uppgjord dokumentmall: vem som tagit emot anmälan, vem som tagit kontakt samt kontaktuppgifter till denne, datum för kontakt, kort beskrivning av ärendet och vilka fortsatta åtgärder som man enats om. Anteckningarna läggs till dokumentationen av ärendet.

Lägesbedömning

Vad har hänt? Vilka är inblandande?

Trygg idrott-utskottet gör en första bedömning av läget. Ingen egen utredning görs före bedömning gjorts om det kan handla om ett brott, eftersom detta skulle kunna inverka på en eventuell polisutredning.

Ålands Idrott berörs *direkt* om incident inträffat i någon verksamhet där Ålands Idrott står som arrangör eller misstänkt förövare är anställd, förtroendevald eller ideellt engagerad i Ålands Idrotts verksamhet. Ålands Idrott berörs *indirekt* om incident inträffat i en medlemsorganisation eller misstänkt förövare är anställd, förtroendevald eller ideellt engagerad i medlemsorganisations verksamhet.

Om Ålands Idrott berörs direkt görs en bedömning om någon medlemsorganisation också berörs av det inträffade och om fortsatt handläggning av ärendet kan skötas gemensamt.

Åtgärder

Behöver det vidtas akuta åtgärder för att säkra miljön för den som är utsatt?

Trygg idrott-utskottet bedömer, eventuellt efter rådgivning av berörda myndigheter, om det inträffade kan vara ett lagbrott.

När det finns brottsmisstanke

Om bedömning görs att det kan handla om ett brott och akuta åtgärder krävs för att skydda den utsatte agerar Ålands Idrotts Trygg idrott-utskott, **oavsett om Ålands Idrott berörs direkt eller indirekt**, enligt följande:

- ✓ Om den utsatta är ett barn kontaktas föräldrarna omedelbart, såvida problematiken inte misstänks finnas inom den utsattes familj. Om problematik misstänks inom familjen görs en barnskyddsanmälan.
- ✓ Om den misstänkte förövaren är ett barn är föräldrarnas viktiga även där.
- ✓ Polisanmälan görs. Om den som emottagit anmälan gör en brottsanmälan lämnas fortsatta utredningar till myndigheterna. I vissa fall kan det vara skäl att även göra en barnskyddsanmälan.

I fall där Ålands Idrott berörs direkt, polisanmälan gjorts och förundersökning pågår inleds ingen intern utredning av det inträffade utan utredningen överläts åt myndigheterna. **Den misstänkte sätts omedelbart på "time-out" från alla uppdrag inom förbundet under ärendets utredning.** I samband med att den misstänkte delges information om att denne behöver ta "time-out" ges denne möjlighet att kommentera det inträffade. Protokoll förs över hur avstängning tillsvidare meddelats och om möjligt undertecknas det av alla parter, om det inte är möjligt skriver den som delgett informationen under protokollet.

Om Ålands Idrott berörs indirekt kontaktas berörd medlemsorganisation så fort ovannämnda åtgärder vidtagits. **Om det är känt att en polisanmälan gjorts och att den misstänkte förövaren är aktiv i en medlemsorganisation i någon form, bör Ålands Idrott rekommendera berörd medlemsorganisation att sätta den misstänkte på "time-out" från verksamheten under ärendets utredning.**

När det inte finns brottsmisstanke

När det inte handlar om lagbrott och Ålands Idrott berörs direkt bör det göras en egen utredning om det handlar om brott mot Ålands Idrotts stadgar eller policydokument. Alla parter har rätt att bli hörda i förtroende. I en utredning bör dokumenteras följande: vem som hörts, när, vilka som var närvarande, innehåll och åtgärder som överenskommit. Vid hörande av minderårig bör föräldrar erbjudas möjlighet att närvara och görs hörandet utan deras närvaro krävs samtycke. Om föräldrar ej närvarar bör en minderårig ha en annan trygg vuxen med sig. Om föräldrarna inte är närvarande vid hörandet informeras de i efterhand om vad som diskuterats och vilka åtgärder som vidtas.

Vid en utredning är det viktigt att inte ifrågasätta det som sägs, att informera personen om varför denne hörs och att informera om den fortsatta processen.

Beslut om fortsatta åtgärder tas av Trygg idrott-utskottet i enlighet med förbundets bestämmelser; stadgar och policydokument. Tryggande av miljön för barn och unga bör alltid vara högsta prioritet.

Har en incident där Ålands Idrott inte berörs direkt ägt rum i en medlemsorganisation och åtgärder bedöms som mindre akuta, **är det den berörda medlemsorganisationen som skall utreda det inträffade vidare**, eventuellt kontakta föräldrar, bedöma behovet av "time-out" eller vidta andra nödvändiga åtgärder. Är det inträffade inte ett lagbrott, är det ett brott mot föreningens stadgar eller spelregler? De egna grenförbunden kan även ha regelverk om förseelser och disciplinära åtgärder. Behöver medlemsföreningen assistans vid eventuella egna utredningar finns Ålands Idrott som bollplank.

Finns det behov av stöd?

Bedömning görs om vilken typ av stöd det kan finnas behov av hos inblandade och stöd erbjuds utifrån kontaktnätverket.

Kommunikation/information

Trygg idrott-utskottet överväger vilken information som skall lämnas ut samt till vilka och på vilket sätt i enlighet med kriskommunikationsplanen, bilaga 3.

Trygg idrott-utskottet måste i varje enskilt fall väga skyddet av personlig integritet mot behovet av öppenhet och förebyggande av tystnadskultur och avgöra när det är skäl att informera i bredare skala, t.ex. genom ett pressmeddelande.

Då en medlemsorganisation berörs av det inträffade sköts kontakten till medlemsorganisationen på följande sätt:

Trygg-idrott-utskottet:

- ✓ Tar reda på hur den berörda organisationens regelverk och handlingsplaner ser ut beträffande osakligt bemötande.
- ✓ Avgör utifrån regelverket vem i organisationen som kontaktas.
- ✓ Avgör vilka uppgifter om det inträffade som behöver delges. Den som gjort anmälan angivs inte utan dennes samtycke.
- ✓ Organisationen erbjuds stöd i handläggningen av ärendet.
- ✓ Kommer överens med organisationen om fortsatta åtgärder och åtgärdernas tidtabell.
- ✓ Dokumenterar kontakten till organisationen med kontaktperson, datum och vad som överenskommit om fortsatta åtgärder. Dokumentationen sänds skriftligen per e-post till organisationens kontaktperson.
- ✓ Informerar den som anmält om kontakten till organisationen och hur ärendets handläggning fortskrider.
- ✓ Begär en slutrapport av organisationen över åtgärder som vidtagits.
- ✓ Informerar den som anmält om innehållet i slutrapporten och om eventuella åtgärder som vidtagit.

Då Ålands Idrott berörs indirekt ligger ansvaret för kommunikation externt på den berörda medlemsorganisationen. Ålands Idrott kan fungera som stöd.

Rapportering

En skriftlig sammanfattning görs av varje incident i den krypterade visselblåsartjänsten. I sammanfattningen dokumenteras hanteringen av ärendet, höranden, tagna beslut och vidtagna åtgärder. Dokumentationen är viktig och kan komma till användning i eventuella konfliktsituationer.

Trygg-idrott-utskottet rapporterar till styrelsen.

När Ålands Idrott berörs direkt rapporteras vilken typ av incident det rör sig om, ifall det rör sig om brottsmisstanke eller ej och vidtagna åtgärder. Detaljerad information undviks om särskild anledning inte föreligger.

Då en incident inträffat i en medlemsorganisation och Trygg-idrott-utskottet varit involverat i handläggning eller fungerat som bollplank rapporteras till styrelsen endast att Trygg-idrott-utskottet varit verksamt.

Bilaga 3 – Kriskommunikationsplan

Inom idrottsrörelsens verksamhet finns olika hot och risker som kan utvecklas till kriser. En kris måste kunna hanteras samtidigt som den ordinarie verksamheten pågår i organisationen. Ålands Idrott kan sköta kommunikationen för idrottsrörelsen i stort, men även stötta medlemmarna i sin kriskommunikation.

Kriskommunikationsplanens syfte och mål

1. Beskriva kommunikationsarbetet och dess roll vid kris.
2. Ge organisationen goda förutsättningar att agera snabbt, genomtänkt och effektivt och bidra till att sprida snabb, tillförlitlig och tydlig information.
3. Vara ett konkret stöd i kommunikationsarbetet.
4. Ge stöd till en gradvis nedtrappning, så att organisationen fortfarande är handlingskraftig om krisen skulle blossa upp igen eller övergå i ett nytt skede.
5. Ge stöd till utvärdering av kriskommunikationsarbetet, bland annat dokumentation av förlopp, insatser och erfarenheter.
6. Målet är
  - att avhjälpa, begränsa eller lindra krisens effekter
  - att bevara eller återställa förtroendet för organisationens förmåga att hantera krisen
  - att motverka ryktesspridning
  - att organisationens funktioner så snart som möjligt återgår till det normala

När ska kriskommunikationsplanen användas?

En kris är en händelse som utgör ett hot mot människor, materiella och immateriella värden och där åtgärder utöver det normala krävs för att bemästra situationen. Kriskommunikationsplanen kan användas i alla slags situationer då hela eller delar av den åländska idrottsrörelsen på något sätt är utsatt för hårt tryck eller av andra skäl behöver förstärkt och intensifierad kommunikation.

När en möjlig krissituation upptäcks ska sportchef eller ordförande omedelbart kontaktas.

Strategi för kriskommunikationen

Kriskommunikationen ska bygga på öppenhet och saklighet. Den ska målgruppsanpassas, upprepas, varieras och följas upp samt vid behov samordnas med andra aktörer och samarbetspartners. Informationen ska, om möjligt, oavsett omfattning ges ut snabbt för att ge en korrekt bild av händelsen. Informationen behöver vara lättillgänglig, lätt att förstå och besvara de vanligaste frågorna. Informationen ska vara faktabaserad och fri från spekulationer och obekräftade uppgifter. Kriskommunikationen ska vara empatisk och respektfull där olika aspekter nämns i rätt ordning (1. människors liv och hälsa, 2. inverkan på omvärlden, 3. inverkan på den egna organisationen). En öppenhet gentemot journalister ska uppmuntras.

Målgrupper

Medlemmar, medarbetare och förtroendevalda ska kontinuerligt få väsentlig information, hur de kan stötta i arbetet och att de vid eventuella frågor vet vem de kan hänvisa till. Media bör förse med en uppdaterad bild av läget för att kunna förmedla denna vidare till allmänheten.

Organisation och ansvar

Sportchef och ordförande bedömer tillsammans behovet av kriskommunikation. Om krisen direkt berör medlemsorganisation kan information ges av ansvarig för den berörda

medlemsorganisationen, men även av Ålands Idrott eller båda tillsammans. Ingen information från Ålands Idrott går ut innan klartecken getts från sportchef eller ordförande.

Sportchefen ansvarar för kriskommunikationsplanen och för genomförandet av de informationsinsatser som bedöms nödvändiga. Omfattningen av de personella resurserna för kriskommunikation anpassas till behovet.

Kommunikationskanaler

Internt kommunicerar vi genom e-post, telefon eller sammankallar till möte. Externt kommunicerar vi genom hemsida, sociala medier och e-post. Hemsida och sociala medier bör vara uppdaterade. Till media kommunicerar vi dessutom genom pressmeddelanden, presskonferenser samt finns tillgängliga för intervjuer.

Uppföljning och revidering

Dokumentation av förlopp, insatser och erfarenheter bör utvärderas efter en kris. Revidering av kriskommunikationsplanen görs vid behov.

Tillgänglighet

Kriskommunikationsplanen ska finnas tillgänglig för medarbetare och styrelse på den gemensamma digitala plattformen som används.

Sportchef, Jenna Gestranius: 04573455928

Ordförande, Anders Ingves: 0407178441

Checklista vid möjlig kris:

1. Kontakta sportchef eller ordförande

Sportchef och ordförande bedömer tillsammans behovet av kriskommunikation. Sportchefen ansvarar för kriskommunikationsplanen samt för genomförandet av de informationsinsatser som bedöms nödvändiga.

Sportchef, Jenna Gestranius: 0457 345 5928

Ordförande, Anders Ingves: 040 717 8441

2. Invänta instruktioner samt läs kriskommunikationsplanen i sin helhet på den gemensamma digitala plattformen. Ingen går ut med information innan klartecken getts.

Invänta instruktioner om hur du kan stötta i arbetet och vem du ska hänvisa till vid eventuella frågor.

3. Kriskommunikationen bör bygga på öppenhet och saklighet

Kriskommunikationen ska ges ut så snabbt som möjligt och vara faktabaserad, fri från spekulationer och obekräftade uppgifter. Den ska dessutom vara empatisk och respektfull där olika aspekter nämns i rätt ordning:

1. människors liv och hälsa
2. inverkan på omvärlden
3. inverkan på den egna organisationen.

4. Dokumentera förlopp och insatser för uppföljning efteråt

Bilaga 4 – Checklista för barn- och ungdomsverksamhet

Checklista för våra rutiner inom barn- och ungdomsverksamhet:

- ✓ Vi har en ansvarsperson utsedd särskilt för denna verksamhet och minst en utbildad ledare per grupp. Med utbildad ledare avses en ledare med minst en allmän grundutbildning inom barn- och ungdomsidrott eller grundutbildning för barn och unga inom den specifika idrotten. Våra ledare har kunskap om barnens och ungdomarnas fysiska, psykiska och sociala utveckling.
- ✓ Det finns en tydlig kommunikationsplan för hur man inom föreningen kommunicerar med barn, ungdomar och deras föräldrar.
- ✓ Vi har en rutin på plats för att kontrollera brottslig bakgrund:
  - Vi kräver vi in straffregisterutdrag från arvoderade i enlighet med Ålands författningssamling Nr 3 2004
  - Vi begär vi in straffregisterutdrag av alla frivilliga ledare från 15 år som på ett eller annat sätt har direkt och regelbunden kontakt med minderåriga, under sådana förhållanden där den minderårigas personliga integritet inte kan tryggas.
  - Vi hanterar granskningar av straffregisterutdrag varsamt och korrekt. (Anvisningar i t.ex. *INSTRUKTION Åtgärder för att öka barns säkerhet och kontroll av brottslig bakgrund hos frivilliga.*)
- ✓ Vi har en rutin på plats för hantering av ledare med någon form av anmärkning eller sådana som vägrar uppvisa utdrag.

Checklista för våra idrottsaktiviteter för barn till och med 12 år:

- ✓ Vi anpassar gruppernas storlek och ledarantal med barnens bästa i åtanke och utformar vår idrott för att skapa ett livslångt intresse. I barnverksamheten finns alltid minst en vuxen på plats.
- ✓ Vi säkerställer en kamratlig och trygg miljö fri från press, där det finns plats för alla, med målsättningen att alla ska ha känslan att både deras person och insats är önskad. Barnen ges möjlighet att utvecklas och lär sig att ta ansvar för sig själva och andra.
- ✓ Vår barnidrott är lekfull, allsidig och uppmärksammar barnens behov och förutsättningar. Barnen har möjlighet att utveckla fysiska grundfärdigheter.
- ✓ Vi uppmuntrar barn till att utöva flera idrotter i olika föreningar. Barnen får själva välja idrott och i hur stor utsträckning de ska träna. Fokus ligger på prestation framom resultat, både inom träning och tävling. Alla får vara med lika mycket.
- ✓ Tränings- och tävlingsverksamhet för barn bedrivs i första hand i närområdet.

Checklista för våra idrottsaktiviteter för vår ungdomsidrott, åldrar 13- 25 år:

- ✓ Våra ungdomar ges möjlighet att välja mellan breddidrott och elitinriktad tävlingsidrott, med successiv övergång. Individens behov och utvecklingstakt är styrande.
- ✓ Ungdomar har rätt att vara nybörjare. Ungdomar som visar ambition för seriös elitsatsning ges möjlighet för detta under trygga former med kunniga ledare.

- ✓ Vår tränings- och tävlingsverksamhet stimulerar till långsiktig utveckling av idrottarna, framom utslagning.
- ✓ Vi är måna om att ungdomar inspireras till att skaffa sig kunskaper om sitt eget idrottande och själva är med och påverkar. Vi tillhandahåller möjligheten till utbildning för att skapa motivation till utveckling.

Bilaga 5 – Handlingsplan för jämställdhet

Nuvarande mål är antagna för perioden 2023 – 2025. Ålands Idrott vill:

- medvetandegöra och öka kunskapen i hela den åländska idrottsrörelsen om betydelsen av jämställdhet.
- fortsätta arbeta strategiskt och systematiskt för en jämställd idrott på alla nivåer, ett medvetet jämställdhetsperspektiv ska finnas med i alla beslut och i all verksamhet.
- verka för nolltolerans mot diskriminering, sexuella trakasserier, våld, sexism och osakligt bemötande inom idrottsrörelsen.

Ålands Idrott tillämpar dessutom ett tvingande krav på en jämställd förbundsstyrelse, ett krav som också sträcker sig till medlemsförbund och är en förutsättning för erhållande av verksamhetsstöd (för förbund).

Bilaga 6 – Handlingsplan för att motverka alkohol och droger

Checklista för att säkerställa tillräckliga rutiner på plats för efterlevnad av alkohol- och drogpolicyn.

Vi har under året säkerställt att:

- ✓ Personal, förtroendevalda och ansvariga ledare/tränare förstår den negativa påverkan på hälsa, välmående och idrottsprestation av alkohol och droger.
- ✓ Ansvarig sportchef/ledare/tränare har i uppdrag att informera om:
  - Att nolltolerans råder för alla deltagare i verksamheten.
  - Att aktiva inom idrotten står under högre krav än gemene man.
  - Att personal som använder läkemedel som kan påverka arbetsförmågan uppmanas att berätta detta för sin närmaste chef, som gör bedömningen om personen under en period behöver förändrade arbetsuppgifter.
- ✓ Vi har en rutin på plats, med tydlig ansvarsfördelning för uppföljning av efterlevnad och god kännedom om kommunikationsled vid misstanke om brott mot dessa riktlinjer.

Ansvariga för uppföljning av efterlevnad:

sportchef/ordförande/vice ordförande vid ordförandes frånvaro

Kommunikationsväg vid misstanke om brott:

- Ål:s visselblåsartjänst kan användas av alla i verksamheten
- Ledare/tränare informerar vidare vid medvetandegörande

- ✓ Vi har en tydlig åtgärdsplan vid misstanke om brott mot riktlinjerna:
  - Sportchef/ordförande informeras, alternativt görs en anmälan i visselblåsartjänsten
  - Inledande samtal med den berörda görs av sportchef/ordförande. Om fallet rör en minderårig ska samtalet genomföras tillsammans med målsman.
  - Utgående från första samtalet bestäms hur man går vidare med problematiken.
  - Överträdelse av anställd eller förtroendevald medför att personen lämnar arbetsplatsen/mötet under betryggande former. Vid behov erbjuds hjälp via företagshälsovården.
  - Kännedom om narkotika/dopingbruk anmäls till polismyndighet och/eller social myndighet.
  - Beslut om att utesluta personen ur verksamheten tas av Ål:s styrelse, och föregås av samtal och varning, förutom när det gäller narkotika.

Bilaga 7 – Personuppgiftspolicy

Parter och ansvar för behandlingen av dina personuppgifter

Ålands Idrottsförbund rf., FO 1008820-2, Östra Esplanadgatan 7, 22100 Mariehamn (nedan kallad Ålands Idrott) är personuppgiftsansvarig för behandlingen av personuppgifter som sker inom ramen för förbundets verksamhet.

Förbundet är personuppgiftsansvarig för behandlingen av de personuppgifter som sker vid:

- Hantering av medlemskap i förbundet
- Förbundsadministration
- Deltagande i Ålands Idrotts verksamheter
- Ansökan om stöd
- Sammanställning av Ålands Idrotts statistik och uppföljning
- Utbildningar arrangerade av Ålands Idrott
- Kontakt med medlem
- Besök på vår hemsida
- Publicering av material på hemsida och sociala medier

Kontaktperson i ärenden som berör personuppgiftsbehandling inom Ålands Idrott

Du är välkommen att kontakta sportchef Jenna Gestranus i frågor som berör personuppgiftsbehandlingen inom Ålands Idrott. Jenna nås på

E-post: jenna@alandsidrott.ax
Telefon: +358 457345 59 28

Personuppgiftsbehandlingens syfte

För att Ålands Idrott ska kunna bedriva sin verksamhet behandlas personuppgifter för olika ändamål kopplade till verksamheten.

Ålands Idrott behandlar personuppgifter för att administrera löpande förbundsaktiviteter (ex. fördelning av stöd, utbildning, medlemsmöten, träningsverksamhet och idrottsgala), kommunicera med medlemmarna (kallelser till aktiviteter, information till målsmän m.m.) samt hantera medlemsrelaterade ekonomiska transaktioner (medlemsavgifter, deltagaravgifter m.m.).

Förbundet behandlar även personuppgifter för att ansöka om stöd från bland annat Ålands Landskapsregering.

Utöver det fungerar även Ålands Idrott som arbetsgivare och behandlar personuppgifter inom ramen för denna uppgift.

Personuppgiftsbehandlings lagliga grund

Behandling av personuppgifter förutsätter en laglig grund på sådant sätt som avses i GDPR artikel 6.

Ålands Idrott behandlar inom ramen för sin verksamhet personuppgifter på följande grunder:

1. Rättslig förpliktelse

I vissa fall har Ålands Idrott en skyldighet och/eller rättighet att behandla personuppgifter inom ramen för sin verksamhet. Exempel på dylika fall är behandling av anställdas personuppgifter, medlemsuppgifter samt uppgifter om styrelseledamöter i Ålands Idrotts styrelse. Även uppgifter som samlas inom ramen för Trygg Idrott har rättslig förpliktelse som grund.

2. Fullgöra ett avtal

Exempelvis då Ålands Idrott levererar och därefter fakturerar för sina tjänster är behandlingen av personuppgifter i samband med tjänstens leverans samt fakturering baserad på fullgörande av avtal. Ålands Idrott behandlar personuppgifter på avtalsbasis även då det är frågan om Starka Barn-ledaravtal och avtal kring stipendier.

3. Samtycke

Ålands Idrott behandlar även personuppgifter på basen av samtycke. Exempel på dylik verksamhet är behandling av personuppgifter i samband med kursverksamhet och specialidrott. Även publicering av bilder kan ske på basen av samtycke.

4. Berättigat intresse

Ålands Idrott behandlar personuppgifter även av ett berättigat intresse. Exempel på sådan verksamhet är utdelning till pristagare på Idrottsgalan. Även information om kurser till medlemmar sker av berättigat intresse. Liksom publicering av bilder.

Personuppgifter som behandlas

Ålands Idrott behandlar följande uppgifter som man fått från registrerade:

- Kontaktuppgifter såsom namn, adress, telefonnummer, e-postadress
- Kontonummer för utbetalning av lön, arvoden och stipendier
- Uppgifter om närvaro på styrelseledamöter eller utskottsledamöter
- Faktureringsuppgifter

Ålands Idrotts behandlar även i avgränsade fall känsliga personuppgifter:

- Uppgifter om kön på styrelseledamöter i sådana fall detta har inverkan på fördelning av stöd

- Hälsorelaterade uppgifter i anknytning till arbetsplatshälsovård och andra arbetsgivarrelaterade ärenden
- Hälsorelaterade uppgifter i anknytning till stipendiater och deltagare i specialidrott
- Testresultat som erhållits inom ramen för testverksamheten
- Matallergier för kursdeltagare och deltagare i evenemang, t.ex. Idrottsgala
- Uppgifter som erhållits genom visseblåsningsskanalen och inom ramen för Trygg Idrott

Insamling av personuppgifter

Personuppgifter samlas i första hand från den registrerade. I vissa fall erhålls även information via Ålands Idrotts medlemsföreningar.

Vilka delar vi personuppgifter med?

Uppgifterna kommer inte att överföras och dina personuppgifter kommer inte att utsättas för automatiserat beslutsfattande. Om Ålands Idrott vid något enskilt tillfälle måste dela dina personuppgifter med annan part kommer du att informeras särskilt om detta. Det kan exempelvis vara aktuellt när/om du anmäls till evenemang och utbildningar eller överföring av bokföringsmaterial till extern bokförare.

Hur länge sparar vi dina personuppgifter?

Ålands Idrott har fastställt utifrån behandlad uppgift, dess natur och behandlingsgrund en skälig lagringstid.

Huvudregel är att personuppgifter raderas, då Ålands Idrott inte längre har ett syfte med behandlingen. Personuppgifter kan dock på grund av rättsliga förpliktelser förvaras en längre tid, exempelvis på grund av bokföringsregler eller föreningslagstiftning.

Vilka rättigheter har du?

Du som registrerad i förbundet har flera rättigheter som du bör känna till.

Du har rätt att få ett registerutdrag avseende förbundets behandling av dina personuppgifter. Förbundet ska vid begäran av registerutdrag förse dig med en kopia av de personuppgifter som är under behandling. För eventuella ytterligare kopior som du begär får förbundet ta ut en rimlig avgift utifrån administrativa kostnader.

Du har rätt att få dina personuppgifter korrigerade om de är felaktiga, ofullständiga eller missvisande och rätt att begränsa behandlingen av personuppgifterna tills de blir ändrade.

Du har under vissa omständigheter rätt att bli raderad:

- Om uppgifterna inte längre behövs för de ändamål som de samlades in för
- Om behandlingen grundar sig på den enskildes samtycke och du återkallar samtycket.
- Om behandlingen sker för direktmarknadsföring och du motsätter sig att uppgifterna behandlas

- Om du motsätter dig personuppgiftsbehandling som sker inom ramen för myndighetsutövning eller efter en intresseavvägning och det inte finns berättigade skäl som väger tyngre än dina intressen
- Om personuppgifterna har behandlats olagligt
- Om radering krävs för att uppfylla en rättslig skyldighet
- Om personuppgifterna avser barn och har samlats in i samband med att barnet skapar en profil i ett socialt nätverk

Du har också rätt att dra in ett samtycke, motsätta dig automatiskt beslutsfattande, profilering och invända mot direktmarknadsföring.

Du kan när som helst utöva dina rättigheter genom att begära tillgång till och rättelse eller radering av personuppgifter, begära begränsning av behandling eller invända mot behandling. Kontakta sportchefen för att utöva dina rättigheter.

Vidare har du rätt att inge ett klagomål avseende förbundets behandling av personuppgifter till Dataombudsmannen, besök <https://tietosuoja.fi/sv/framsida>

Bilaga 8 – Placeringsverksamhet

Ålands Idrott finansieras med offentliga medel (Paf-medel). Finansiering bygger på en uppgjord budget. Drygt 80% fördelas till medlemsorganisationerna som bidrag, stipendier och projektfinansiering.

Ålands Idrott ska investera överlikviditet med en låg riskprofil.

Kapital som ej anses behövas i den löpande verksamheten inom sex månader kan placeras i räntebärande investeringsobjekt. Det vill säga räntefonder, räntepapper eller liknande från etablerat kreditinstitut erbjudna lösningar.

Kapital som behövs för den löpande verksamheten (kortare än sex månader) finns på checkräkningskonto med till var tid avtalad räntenivå.